

ЦАРСКИЯТ СИН

chitanka.info

Живял някога един цар. Той имал трима синове и три дъщери. Когато остарял, царят решил да иде да се поклони на светите места, защото усещал, че краят му приближава. Пригответил се за дълъг път, сбогувал се със синовете и дъщерите си и тръгнал. Поръчал на момчетата добре да управляват царството и да пазят сестрите си.

Пътят на царя бил дълъг. Трябвало да прекоси цялата земя и да мине през много царства и господарства. Извървял много път, срещнал се и се побратимил с други царе и князе.

Накрая стигнал до царството на един змей, който не го пускал да премине през земята му. Молил му се царят, заплашвал го, докато накрая се принудил да обещае най-голямата си дъщеря за жена на змея и той го пускал да премине през царството му. Не след дълго стигнал до земята на друг змей. При него станало същото. И той не пускал царя да премине, докато не му обещал за жена средната си дъщеря. Утешавало го само това, че ще му остане най-малката, най-хубавата и най-обичана щерка. Тя му била най-мила и нея за нищо на света не бил съгласен да даде.

Така се кълнял пред себе си царят, но когато стигнал до царството на трети змей и той не го пускал да премине, примирил се и обещал и най-малката си дъщеря. Да се бие сам със змея не можел, да се връща за войската си било далече, а до края на пътя му оставало съвсем малко. Нямало що да стори царят, обещал и третата дъщеря и преминал през земята на змея.

Царят се надявал, че синовете му няма да дадат момичетата, когато змейовете пратят сватове да ги вземат.

Първият змей бил най-близо и най-напред отишъл да си иска годеницата. Изправил се пред стария брат и му разказал за обещанието на баща му. Братът рекъл:

— Без баща си не можем да ти дадем момичето! Откъде да знам, че не ме лъжеш?

Змеят отишъл при втория брат. И той му отговорил същото. Най-после отишъл при малкия брат. Той се съгласил и дал девойката. Грабнал я змеят и я отнесъл в царството си.

Не след дълго дошъл и вторият змей за средната сестра. И с него се повторило същото. Старите братя не я давали, ала малкият се съгласил и змеят отвел момата. Големите братя се утешавали, че са

запазили поне най-малката си сестра, най-милата на баща им и като си дойде, той няма да им се кара.

Утешавали се, но не за дълго. Скоро дошъл и третият змей да иска обещаната му невеста. Най-старият брат затворил портите на двореца и не пуснал змея да влезе. Средният брат бил съгласен с него. А най-малкия си рекъл така:

— Щом тате е обещал, ние трябва да изпълним обещанието му. Така постъпват честните хора. Колко струва един цар, щом нарушава дадената дума?

Извикал на змея през прозореца, отворил му задната врата и дал сестра си.

Минала половин година и царят се върнал. Срещнали го само синовете, а от дъщерите му и помен нямало. Разтревоженият баща си спомнил какво обещал на змейовете и попитал къде са момичетата.

Тогава старите братя му разказали как дошли змейовете, как те не давали сестрите си, а най-малкият брат ги дал. Царят свъсил страшно вежди, извикал малкия си син и му подал малка златна кутийка:

— На — тропнал с червения си ботуш той. — Вземи това перо от Божи гроб! Духни го и то ще ти покаже къде ще се ожениш. Дано бял ден да не видиш, дето си дал сестрите си!

— Не съм виновен, тате! Ти си обещал, а аз изпълних обещанието ти, както правят честните хора — отвърнало с болка момчето.

Царят само махнал с ръка, дал и на другите си синове по едно перо, но тях благословил да имат късмет.

Най-старият брат пръв духнал перото. То литнало високо и паднало в двора на първия царски съветник. Момъкът се оженил за дъщерята на съветника.

Духнал перото и вторият брат. То паднало в двора на най-богатия търговец. Момъкът станал зет на търговеца.

Тогава и третият брат рекъл да опита късмета си. Духнал перото, а то литнало надалече и се изгубило от очите му. Момъкът оседлал враното си конче и тръгнал по земята да си търси перото и късмета.

Препускал по пътищата, докато преминал девет царства и стигнал в десетото. Тогава намерил перото си, паднало до коритото на една чешма. Край коритото съгледал една костенурка да пие вода.

— Празна работа! — промърморил недоволно момъкът. — Само пътя дето бих.

Напоил кончето, починал си и потеглил обратно. Тогава костенурката подскочила и рипнала на седлото до него. Момъкът я бутнал на земята и смушкал кончето. Само че костенурката пак скочила на седлото и се настанила в скута му. Той я погалил и шеговито попитал:

— Искаш да пояздиш ли? Хайде тогава с мене! Ще препускаме заедно, но ако паднеш, ти си си виновна. Дръж се здраво!

Костенурката се сгушила до него, момъкът пришпорил коня и се понесли като вятър през планини и реки.

Когато стигнали у дома, бащата попитал момъка какъв му е късмета.

Момчето на смях отговорило:

— Ей тази костенурка.

— Това ти се пада! — отсякъл царят. — Ти друго не заслужаваш!

От този ден царят още повече намразил сина си, отделил го от себе си и накрая го пропъдил от двореца. Дал му една къщичка на края на града и строго заповядал на стражите да не го пускат да припари в палата.

Мъчно му станало на момъка, но бащината дума била закон за него и той се примирил. Отишъл да живее в къщурката, а със себе си взел само костенурката.

На другата заран момъкът тръгнал из града да си търси някаква работа. Ходил цял ден, а когато се прибрал вечерта, къщичката цялата светела от чистота. Учудил се момъкът, но не разбрал кой подрежда и чисти. Минали ден, два, три, и всеки път се повтаряло едно и също.

Един ден момъкът не отишъл в града, а се скрил зад огнището да разбере каква е работата.

Щом се съмнало хубаво, костенурката изпълзяла изпод миндера и дошла до огнището. Черупката ѝ се разтвори и от нея излязла чудна хубавица — тънка и висока, бяла и червена. Запретнала момата ръкави и зашета из къщи. Изскочил момъкът, грабнал черупката и я хвърлил в огъня.

Отначало момичето се уплашило, но после се засмяло и му разказало, че било прокълнато да е костенурка, додето някой се

съгласи да го вземе за жена. Сега то си имало вече мъж и магията паднала.

На другия ден момъкът отишъл на работа, а когато се прибрал вечерта, какво да види — на мястото на бедната къщичка се издигал палат, по-хубав и от царския. Невестата му го чакала пред портите. Прегърнала го и му казала:

— Това ти е зестра от костенурката!

Научил царят за палата на сина си и му завидял. Повикал го и строго попитал:

— Откъде открадна парите, та направи такъв хубав палат?

— Не съм откраднал нищо, тате! Палатът ми е зестра.

— Зестра ли? Я го гледай как лъже! Откъде костенурката ще вземе зестра, та да ти я даде?

— Това си е нейна работа.

Царят смръщил вежди и викнал:

— Щом костенурката знае такива чудеса, че за един ден цял палат прави, заповядвам ти утре да ми донесеш толкова голям чадър, че под него да се скрие цялата ми войска! Върви си сега! Не донесеш ли утре чадъра и двама ви ще погубя!

Момъкът се прибрал умислен в къщичката при невестата си.

— Какво се е случило, съпруже, че си толкова оклюмал? — попитала го тя.

Той и разказал за заповедта на царя.

— Това е лесна работа — засмяла се невестата. — Иди при баща си и му поискай три дни срок да изпълниш волята му.

Върнал се момъкът при баща си и поискал три дни време, за да намери чадъра. Царят се съгласил. Тогава невестата му казала:

— Ще идеш при същата чешма, дето ме намери. Ще дигнеш коритото и ще слезеш под него. Там ще видиш един дворец. Той е на сестрите ми. Пред палата растат три ореха. Ще поискаш от сестрите ми най-малкото орехче. Щом го духнеш, то ще се превърне в колкото голям искаш чадър.

Момъкът яхнал кончето си и полетял с всички сили към чешмата. За ден отишъл, ден погостувал и за ден се върнал. Духнал орехчето и чадърът се разпрострял като небе над войската.

Имало място не само за нея, ами и за целия град.

Царят не останал доволен и заповядал на сина си:

— Искам да нахраниш цялата ми войска с грозде! Не направиш ли това, ще ви погубя и двамата.

Момъкът изтичал при невестата си и се оплакал какво иска този път баща му.

— Върни се при царя, — успокоила го тя, — и му кажи да приготви за всеки войник чиния. След три дни ще нахраниш войската.

Царят се съгласил така да стане. Тогава невестата казала на мъжа си:

— Иди пак при сестрите ми. Те имат три зърна грозде. Вземи най-малкото. Като се върнеш, сложи го в чинията на първия войник и то ще нахрани цялата войска. Ала запомни кое е зърното, защото ако го загубиш, загубен си и ти!

Момчето не се бавило нито минута, оседлало кончето и препуснало към подземния палат на сестрите. Отишло за ден, ден гостувало и за ден се върнало.

Събрали войската на площада. Всеки войник държал чиния в ръцете си. Момъкът сложил зрънцето в чинията на първия войник в редицата и мигом чиниите на останалите войници се напълнили с грозде. Яли войниците, колкото им душата искала. Не могли да изядат гроздето. Накрая започнали да се замерят със зърна и да изсипват гроздето по земята. Целият площад се заринал с боклук.

Тогава царят извикал на сина си:

— За час време да почистиш целия този боклук! Ако не успееш, главата ти ще падне!

Момъкът взел зрънцето от чинията на първия войник и изведнъж целият боклук изчезнал от площада. На земята не останало ни зрънце.

Разбрал тогава царят, че не може да излезе наглава със сина си и костенурката, махнал с ръка и ги оставил да живеят, както намерят за добре.

Прибрало се момчето у дома, а там какво да види — пред вратата стояло някакво чудило — половин кон-половин човек! То молело невестата му да го пусне да пренощува у тях. Почудили се момъкът и невестата какво да сторят — да го пуснат вътре, конят ще изпоцапа всичко! Да го оставят в двора — човекът ще измръзне през нощта! Съжалили се заради човешката половина и пуснали чудилото вътре.

През нощта половин кон-половин човек грабнал невестата и избягал!

Сутринта момъкът разбрал каква беда го е сполетяла, оседлал храненото си конче и тръгнал по света да търси невестата си. Много земи и царства обиколил, но никъде не могъл да я намери. Тогава седнал на един камък да си отдъхне и да помисли какво да прави по-нататък.

Мислил, мислил, нищо не му идвало на ума. А сърцето му се свивало от мъка по хубавата му невеста. Изведнъж пред очите му просветнало и момчето се ударило по челото:

— Брей, че как не се сетих досега? Я да ида при сестрите си. Може пък техните мъже, змейовете, да ме научат какво да правя... Ако не ми помогнат, поне ще им се изплача, та да ми олекне!

Скочило на коня и препуснало към най-голямата си сестра. Тя го посрещнала с голяма радост. Змеят не бил у дома. Братът и сестрата си поприказвали на воля и се порадвали един на друг, че от години не се били виждали. Додето сладко си приказвали, небето изведнъж потъмняло и змеят долетял. Сестрата бързо скрила момъка под коритото. Още от вратата змеят започнал да души въздуха и изръмжал:

— Кой е идвал тука?

— Няма никой — отвърнала жена му.

— Тук ми мирише на мъж! Има чужди човек! Казвай къде е!

— Ами ако е най-големият ми брат?

— Ще го разкъсам на парчета!

— Ако е средният?

— Ще му извадя сърцето!

— А ако е малкият?

— С него три дни и три ноци веселба ще се веселим!

Тогава сестрата вдигнала коритото и братът излязъл. Змеят го прегърнал и му благодарил, дето му дал сестра си.

Сложили трапезата и три дни и три ноци се веселили като на сватба. Накрая момъкът попитал змея не е ли виждал през царството му да минава половин кон-половин човек. Поклатил глава змеят:

— Не, не съм го виждал.

На четвъртата сутрин момъкът се сбогувал и отишъл при другата си сестра.

И там се повторило същото. Върнал се вечерта змеят и още от вратата попитал кой е скрит в къщата му. Средната сестра рекла:

— Ако е най-големият ми брат?

— Ще го разкъсам на парчета!

— А ако е най-малкият?

— Три дни и три нощи веселба ще се веселим!

Момъкът излязъл от скривалището си. Прегърнал го змеят и седнали на трапезата.

И него попитал момъкът за чудилото половин кон-половин човек, но змеят нищо не могъл да му каже.

Тогава момъкът отишъл при най-малката си сестра. Тя го срещнала най-радостно. Дошъл си и змеят. Къщата потреперила, когато размахал крила над нея. Още от вратата змеят извикал:

— Тук има човек!

— Ако е най-големият ми брат?

— На парчета ще го разкъсам!

— Ако е средният?

— Ще го хвърля в морето!

— А ако е най-малкият?

— Три дни и три нощи веселба ще се веселим и ще го даря с каквото поиска!

Момъкът излязъл от скривалището си и се прегърнали със змея. Заприказвали се за било и не било. Момчето попитало змея дали не е виждал да минава през царството му чудилото половин кон-половин човек. И разказало какво нещастие му се случило.

— Видях го! — отвърнал змеят. — Но половин кон-половин човек е много страшен и силен, затова не посмях да се изпреча на пътя му.

— А знаеш ли къде живее?

— На брега на морето.

Момъкът веднага рипнал и се застыгал за път.

— Накъде скочи така? — учудил се змеят.

— Тръгвам да го търся. Да се преборя с него и да си взема жената.

Змеят поклатил глава замислено:

— Чуй ме, побратиме! Така няма да вземеш жена си, ами и ти ще оставиш младите си кости на морския бряг. Потърпи още седем дни. Аз ще те науча какво да правиш по-нататък.

Момъкът се съгласил и останал. За седем дни змеят го научил на седем езика. На седмия ден го превърнал във врабче и му казал:

— Сега литни, кацни на прозореца на невестата си и я накарай да попита половин кон-половин човек къде му е силата.

Врабчето литнало до морето и намерило палата на чудилото. Кацнало на прозореца и погледнало вътре. Жена му седяла на столче и плачела, а чудилото седяло до нея.

— Чик-чирик, чик-чирик — изчуруликало врабчето на жена си, — попитай половин кон-половин човек как е станал силен.

Трепнала от радост невестата му, но не се издала пред чудилото. Спряла да плаче и го попитала откъде му е силата.

— Ще ти кажа, ако се съ согласиш да ми станеш жена!

— Чик-чирик, кажи му, че си съгласна, но след пет дни! — изцвъртял врабецът.

Невестата се съгласила след пет дни да стане жена на чудилото и то казало:

— Нагоре, покрай брега, има един остров. Там излизат морските кобили да се жребят. Аз отидох и намерих една кобила, която тъкмо се беше зажеребила. Докато се ожреби, подковах само предните копита на жребчето, задните не успях. Затова не можах да стана силен, колкото исках, а останах половин кон-половин човек.

Врабчето чуло това и литнало към острова. Превърнало се пак на човек и зачакало. След малко от морето излезли морските кобили и една от тях се зажеребила, ала жребчето тръгнало да се ражда със задните крака напред.

Скочило момчето и подковало задните копита. Додето излезе и главата, то подковало и предните, метнало на гърба на жребчето седлото, турило му юздата и го яхнало.

Жребчето литнало в небето. Летяло и ритало, мъчило се да хвърли от гърба си момчето, ала то не се давало и здраво се държало за гривата му. Накрая жребчето се уморило и паднало на земята. Момчето станало толкова силно, че планина да духнело, ще я помести.

— Сега иди и вземи жена си! — казал му тогава змеят. — Бързай, додето не е минал петият ден.

Момчето яхнало жребчето и литнало към палата на половин кон-половин човек. Спуснало се от небето, грабнало невестата си и препуснало към дома. Чудилото се втурнало след него да го гони.

Като видяло, че половин кон-половин човек ще го настигне, момчето се обърнало назад и лекичко го подухнало. Чудилото отлетяло

като перушинка незнайно накъде. Не щеш ли, след малко половин кон-половин човек пак взел да настига момчето и невестата му.

Тогава то се обърнало и духнало с все сила. Вдигнал се вихър и залепил чудилото в една планина с такава сила, че го размазал в скалите като гнила круша.

А момъкът завел невестата си в сиромашката им къщичка и там си заживели. Не станал цар на бащиния си трон, но пък живели дълго и щастливо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.